

Tárgytematika

Zenepszichológia-zenepedagógia

NGM_ME003_1

Tárgyfelelős neve: Olsvay Endre

Félév: 2013/14/1

Beszámolási forma: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám: 2/0/0

Tárgy féléves óraszám: 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA

A zenepszichológia olyan interdiszciplináris tudományterület, amely a zene és ember közötti kapcsolatokat vizsgálja a pszichológia eszközeivel. Rendszertanilag a zenepszichológia az alkalmazott lélektanhoz, de a rendszeres zenetudományhoz is sorolható. A zenepszichológia történetének fontos személyiségei: Révész Géza, C. E. Seashore, B. M. Tyeplov, A. Welles.

TANTÁRGY TARTALMA

A zenepszichológia az ember zenére adott válaszainak vagy zene iránti viselkedésének megalapozott pszichológiai elméletek és módszerek felhasználásával történő tanulmányozása. Kezdeményezői Helmholtz zenei összhangvizsgálódásai (1857) után nem sokkal H. Riemann, majd K. Stumpf, Révész Géza voltak. Legalapvetőbb területe az észlelés vizsgálata, amely egyrészt felöleli a zenei hangok mint fizikai ingerek tulajdonságai iránti érdeklődést, ill. a zenei hangkombinációk kevésbé pontos ellenőrzési feltételek közötti vizsgálatait. Az előbbihez tartozik a szubjektív skálázás (pl. mellhangmagasság-skála), hangdimenziók, tonalitás, hangszín (pszichofizika) vizsgálata, az utóbbihoz pedig pl. dallamok felismerése, transzponálási kísérletek (Gestalt), ismétlések, konszonancia és disszonancia, ritmus szerepe a dallammal és a harmóniával kapcsolatban. A zene idői mintázata miatt fontos a más dolgokra való emlékezettől eltérő zeneemlékezet kutatása. Az érzelmi reagálások érdekes kérdése csak a harmincas évektől - K. Hevner a dūr jellegű zeneművek pozitív és a moll jellegűek lehangoló hatásának vizsgálatától - került előtérbe. A zenei képességek (C. Seashore) és a zenei izlés vizsgálata szintén a zenepszichológia része, akár csak az a pedagógiaiilag fontos kérdés, hogyan változik személyiség a rendszeres zenei nevelés hatására.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

Folyamatos számonkérés

KÖTELEZŐ IRODALOM

Ir. Seashore, C. E.: Psychology of music. Dover-New York, (1938) 1967.;
Révész G.: Einführung in die Musikpsychologie. Bern, 1946.;
Tyeplov, B. M.: A zenei képességek pszichológiája. Bp. 1960.;
Welles, A.: Musikpsychologie und Musikästhetik. Frankfurt/M., 1963.;

Brockhaus-Riemann Zenei lexikon. III. Bp. 1985. 698.
Ir. Michel, P.: Zenei képesség - zenei készség. Bp. 1964.;
Vitányi Iván: A zene lélektana. Bp. 1969.;
Kovács S.: Válogatott zenei írások. Bp. 1976.;